

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТУ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Заступниця директора з навчальної роботи
 Світлана ПАРХОМЕЦЬ
 «19» серпня 2015 року

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

1. Основні характеристики	
Назва освітнього компонента	Безпека життєдіяльності
Спеціальність	A7 Фізична культура і спорт
Галузь знань	A Освіта
Освітньо-професійна програма	Фізична культура і спорт
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Рік підготовки	1
Семестр	1
Форма навчання	денна
Статус освітнього компонента	Обов'язковий, що формують загальні компетентності
Обсяг	кредити – 3 загальний обсяг годин – 90 годин аудиторної роботи - 36, з них: лекцій - 19, семінарських занять - 17, годин самостійної роботи - 54. годин консультації – 1,8.
Контрольні заходи	семінари (тестування, усне опитування), письмові звіти щодо самостійного вивчення тем, підготовка презентацій за індивідуальною темою, модульні контрольні роботи
Мова викладання	українська
Розміщення освітнього компоненту	http://www.dfks.com.ua
2. Кадрове забезпечення	

Циклова комісія, що забезпечує викладання		циклова комісія професійної та практичної підготовки
Викладач		Олександр БУДАРІН
Електронна пошта (чи персональний сайт) викладача		
3. Мета та предметні результати навчання		
Мета освітнього компонента		Полягає у набутті здобувачем освіти компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування відповідальності за особисту та колективну безпеку.
Компетентності		ЗК2 Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК3 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікаційних технологій в практичній діяльності ЗК6 Здатність до здійснення обмежених управлінських функцій та прийняття рішень у незвичайних умовах з елементами непередбачуваності. ЗК7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК8 Здатність планувати і управляти часом. ЗК9 Здатність визначати роль фізичного виховання і спорту для формування здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я людини. ЗК10 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Програмні результати за ОПП		РН6 Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та саморозвитку. РН8 Дотримуватися вимог охорони праці і безпеки життєдіяльності, правил поведінки на спортивному об'єкті, використання інвентаря та обладнання, профілактики травматизму та протидії булінгу. РН15 Надати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах.
Результати навчання за освітнім компонентом	Вміти	- розпізнавати за різними ознаками явні та потенційні небезпеки і по можливості попереджати їх вплив на свою життєдіяльність та оточуючих людей; - прогнозувати вплив різних небезпек на здоров'я та життя людини, на довкілля; - враховувати різні за походженням джерела небезпеки при проведенні заходів по забезпеченню безпеки життєдіяльності; - застосовувати елементи теорії ризику для оцінки небезпек та рівня безпеки життєдіяльності; - оцінювати можливі наслідки надзвичайних ситуацій, вирішувати задачі по оцінці радіаційної і хімічної обстановки, робити

		висновки та пропозиції, які направлені на забезпечення безпеки в умовах радіаційного та хімічного забруднення: - використовувати засоби індивідуального захисту, сховища, укриття та інші захисні споруди для забезпечення людей в умовах надзвичайних ситуацій; - грамотно опиратися на правові основи, державні та міжнародні структури для забезпечення безпеки особистості та безпеки суспільства.
	Знати	- структуру життєдіяльності, взаємозв'язок та взаємозалежність життєдіяльності людини і оточуючого середовища, проблеми життєдіяльності та шляхи їх вирішення; - можливу сферу небезпек у повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій і основні напрямки забезпечення безпеки життєдіяльності в цих умовах; - концепцію допустимого ризику як міру небезпеки та забезпечення безпеки життєдіяльності; - джерела техногенної, природної, екологічної, біологічної та соціальної небезпеки та заходи по забезпеченню безпеки життєдіяльності при прояві цих небезпек; - класифікацію надзвичайних ситуацій, характеристики вражаючих факторів та осередків ураження при надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру; - порядок виявлення та оцінки наслідків при прояві небезпек, методи оцінки радіаційної та хімічної обстановки, задачі, що вирішуються, методика їх розв'язання; - засоби індивідуального та колективного захисту, основні принципи та способи захисту людей при проявленні різних видів небезпек, заходи по забезпеченню безпеки студентів та співробітників коледжу в надзвичайних ситуаціях; - засоби та заходи надання першої допомоги собі та постраждалим, мету та основні види рятувальних та інших невідкладних робіт, їх організацію та порядок проведення; - зміст нормативно-правових документів, спрямованих на вирішення задач по забезпеченню безпеки життєдіяльності населення України; - структуру і задачі національної системи забезпечення безпеки.

Структура освітнього компонента		
Тема	Зміст теми	Завдання/ форми контролю
I курс, I семестр		
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ		
Тема 1.1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна	Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та класифікація небезпек. Види небезпек. Критерії переходу небезпечної події у НС, одиниці виміру показників класифікаційної ознаки НС та їхні порогові значення у природному середовищі, виробничій, транспортній та інших сферах життєдіяльності. Класифікація НС за	опрацювання лекційного матеріалу, індивідуальне та фронтальне опитування, тестування, складання конспекту, складання хронологічної

оцінка небезпек.	причинами походження, територіального поширення і обсягів заподіяних або очікуваних збитків.	таблиці, письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми, бесіда
Модуль 2. ВИДИ НЕБЕЗПЕК		
Тема 2.1. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ. Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ. Небезпечні гідрологічні процеси і явища. Пожежі у природних екосистемах (ландшафтна, лісова, степова, торф'яна пожежа). Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії.	бесіда, опрацювання лекційного матеріалу, індивідуальне та фронтальне опитування, тестування
Тема 2.2. Техногенні небезпеки та їхні наслідки	Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори. Типологія аварій на ПНО. Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях. Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення. Причини виникнення гідродинамічних небезпек (аварій). Загальні поняття про основи теорії розвитку та припинення го-ріння. Етапи розвитку пожежі. Зони горіння, теплового впливу, задимлення, токсичності. Небезпечні для людини фактори пожежі. Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності, здатності до горіння, впливом на організм людини.	опрацювання лекційного матеріалу, індивідуальне та фронтальне опитування, тестування, письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми
Тема 2.3. Соціальні та соціально-політичні небезпеки та їх наслідки	Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Зростання злочинності як фактор небезпеки. Види злочинних посягань на людину. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на небезпеку. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.	опрацювання лекційного матеріалу, письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми
Тема 2.4 Комбіновані небезпеки, їхні види та характеристики.	Загальна характеристика комбінованих небезпек. Природно-техногенні небезпеки, їх види. Природно-соціальні небезпеки, їх види. Соціально-техногенні небезпеки, причини їх виникнення	опрацювання лекційного матеріалу

Тема 2.5 Глобальні проблеми людства	Глобальні проблеми людства: глобальна біосферна криза, екологічна криза, ресурсна криза, мирне співіснування, припинення гонки озброєння та відвернення ядерної війни, охорона навколишнього природного середовища, паливно-енергетична, сировинна, продовольча, демографічна, інформаційна, ліквідація небезпечних хвороб.	індивідуальне та фронтальне опитування
Модуль 3. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ		
Тема 3.1. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно - функціональна структура захисту населення та АТО у НС	Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади. Зонування території за можливою дією вражаючих факторів НС. Загальні засади моніторингу НС та порядок його здійснення. Загальні функції управління пов'язанні з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем.	пояснення, опрацювання лекційного матеріалу, складання конспекту, письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми
Тема 3.2. Управління силами та засобами ОГ під час НС Поведінкові реакції населення у НС.	Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС. Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Техніка, що застосовується при ліквідації наслідків НС. Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів під час НС. Оцінка обстановки у НС. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Види поведінки людини та її психічна діяльність: психічні процеси, стани, властивості.	індивідуальне опитування, письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми
Завдання/ форми контролю	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання літератури. 3. Тестування. 4. Індивідуальне/фронтальне опитування. 5. Письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми. 6. Модульний контроль.	

Дидактичні методи	На лекційних заняттях	Розповідь, бесіда, дискусія, пояснення
	На семінарських заняттях	Індивідуальне та фронтальне опитування; тестування

Література основна	1. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: Навч. посібник/ В.В. Бегун, І.М. Науменко - К.: , 2014. – 328с. 2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист [Електронний ресурс]: підручник для студ. спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інженерно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 10,2 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 267 с. 3. Желібо С. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації/ за ред. /Є. П. Желібо, і В.М. Пічі. – Львів: Піча Ю.В., К.: "Каравела", Львів: "Новий Світ.", 2015. – 328 с.
Література додааткова	1. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред.. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с. 2. Касьянов М.А., Ревенко Ю.П., Медяник В.О., Арнаут І.М., Друзь О.М., Тищенко Ю.А. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Луганськ: Вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2006. – 284 с. 3. Ліпкан В.А. Безпекознавство: Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 208 с. 4. Михайлюк В.О. Цивільний захист: Навч.посібник. Миколаїв: НУК, 2005. – ч.І. Соціальна, техногенна і природна безпека. – 136 с. 5. Михайлюк В.О., Халмуратов Б.Д. Цивільна безпека: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008, - 158 с. 6. Мохняк С.М., Дашко О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2009.- 264 с. 7. Осипенко С.І., Іванов А.В. "Організація функціонального навчання у сфері цивільного захисту". Навчальний посібник. – К., 2008. – 286с. 8. Скобло Ю.С., Соколовська Т.Б., Мазоренко Д.І., Тіщенко Л.М., Троянов М.М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – Київ: Кондор, 2003. – 424 с. 9. Черняков О.Г., Кочін І.В., Сидоренко П.І., Букін В.Є, Костенецький М.І. Медицина катастроф. Навч. посібник. К.: "Здоров'я". 2001, - 348 с. 10. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2005. – 304 с. 11. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавничий центр ЛНУ ім.. Ів. Франка, 2005.- 301 с.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти							
Вид діяльності здобувача освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Загальна кількість балів
	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Робота на семінарському занятті	1	5	4	5	3	5	40
Конспект	1	3	-	-	-	-	3
Письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми	4	1,5	4	2	5	2	24
Складання хронологічної таблиці	1	4	-	-	-	-	4
Підготовка та захист презентації за індивідуальною темою	-	-	1	5	-	-	5
Виконання МКР	1	8	1	8	1	8	24
Разом	100						

4. Політика освітнього компоненту	
Правила взаємодії	Самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти. У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Недопустимо використання засобів зв'язку для пошуку інформації в інтернеті під час виконання письмового чи усного опитування. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки завдань в процесі заняття. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку. Для здобувачів освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки на уроки повинні підтверджуватися документально. Відвідування аудиторних занять та активність здобувача освіти під час навчання під час оцінювання викладачем може надавати йому додаткові бонуси. Не припустимо пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.
Додаткова інформація	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації закладу освіти за наявності поважних причин. Якщо під час дистанційного навчання завдання виконано пізніше встановленого терміну, то воно може перевірятися після закінчення навчального семестру.

Силабус:

складено **Світланою ПАРХОМЕЦЬ** – спеціалістом вищої кваліфікаційної категорії,
викладачем-методистом

Обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії професійної підготовки

Протокол від «13» серпня 2025 року № 2

Голова циклової комісії Людмила КОПИЛЕНКО

«13» серпня 2025 року

Затверджено на засіданні методичної ради коледжу

Протокол від «14» серпня 2025 року № 2

Голова методичної ради Олена КУДЗІЄВА

«14» серпня 2025 року